

10. СРПСКИ КОНГРЕС О ШЕЋЕРНОЈ БОЛЕСТИ

са интернационалним учешћем

19 – 22. новембар 2017. године
Хотел Crowne Plaza, Београд

ПРОГРАМ

unite for diabetes

Конгрес се одржава под покровитељством Министарства здравља Републике Србије

Главни организатори

Удружење за дијабетес Србије

Одбор за шећерну болест Ендокринолошке секције СЛД

Коорганизатори

Медицински факултет Универзитета у Београду

*Одбор за мултидисциплинарна истраживања
шећерне болести САНУ*

Удружење за атеросклерозу Србије

Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ

Српско удружење за проучавање тојазности

Удружење за хипертензију Србије

Организатори посебних програма

Удружење медицинских сестара и техничара у дијабетологији

Дијабетолошки савез Србије

Савез друштва за борбу против шећерне болести Србије

Удружење за едукацију дијабетичара Србије

Поштовани учесници,

Добродошли на 10. српски конгрес о шећерној болести, за који смо уверени да ће и ове године бити достојан традиције водећег скупа у нашој земљи о овој значајној болести.

Полазећи од досадашњег искуства, Конгрес је и ове године следио већ прихваћени концепт да се у овим данима на једном месту обезбеди квалитетна дискусија о најактуелнијим темама из дијабетологије, уз репрезентативно интернационално учешће а да се истовремено пружи могућност за свеобухватан преглед активности у Србији. Међутим, ове године је учињен и посебан напор организатора да се што више омогући презентација по сопственом избору нарочито предавача, како би Конгрес, у оквиру основне матрице актуелних целина, могао да буде трибина на којој ће се чути сасвим нови и непубликовани подаци који најбоље подстичу дискусију и по којима се овакви скупови памте. Надамо се да смо у томе успели, или бар отишли корак даље, али о томе сте наравно ви као учесници први позвани да просудите.

У раду конгреса учествоваће значајан број експерата који у овом тренутку обележавају истраживања у дијабетологији у свету и њима дугујемо посебну захвалност. Носиоци рада на Конгресу ће бити експерти из наше земље којима је дијабетес у фокусу и задовољство је констатовати да су они учешће схватили као своју дужност и задовољство да допринесу успеху скупа. Велику захвалност дугујемо и колегама који се не баве првенствено дијабетесом, али ће својим ангажовањем обогатити наша знања о савременим приступима у стручним и научним аспектима третирања проблема који су нам заједнички.

У раду конгреса учествоваће значајан број експерата који у овом тренутку обележавају истраживања у дијабетологији у свету и њима дугујемо посебну захвалност. Носиоци рада на Конгресу ће бити експерти из наше земље којима је дијабетес у фокусу и задовољство је констатовати да су они учешће схватили као своју дужност и задовољство да допринесу успеху скупа. Велику захвалност дугујемо и колегама који се не баве првенствено дијабетесом, али ће својим ангажовањем обогатити наша знања о савременим приступима у стручним и научним аспектима третирања проблема који су нам заједнички.

Традиционално организовање програма који окупља медицинске сестре и техничаре и програма који организују особе оболеле од дијабетеса, ове године поново са интернационалним учешћем, биће освежено новим приступима и допринеће, према нашем уверењу, комплетнијем сагледавању шећерне болести на вишем и савременијем нивоу. Највећа вредност овог конгреса ће бити ангажовање вас као учесника у дискусији, интеракцији и новим иницијативама. Мишљења сам да су програми Конгреса направили добру и савремену платформу за ово ангажовање и за успешне дане који долазе.

Желим вам још једном добродошлицу, у уверењу да ће нас и овај конгрес мотивисати за даљи развој и обогаћивање његове традиције.

Срдачно Ваш,

Председник Научног одбора Конгреса

Професор др Небојша М. Лалић
редовни члан САНУ

ПОЧАСНИ ОДБОР

Асист. др Златибор Лончар

Министар здравља Републике Србије

Младен Шарчевић

*Министар просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије*

Академик Владимир Костић

Председник Српске академије наука и уметности

Академик Радоје Чоловић

Председник Српског лекарског друштва

Академик Владимир Бумбаширевић

Ректор Универзитета у Београду

Доц. др Милика Ашанин

Директор Клиничког центра Србије

Академик Драган Мицић

*Секретар Одељења медицинских наука
Српске академије наука и уметности*

Академик Љубисав Ракић

Председник Одбора за биомедицинска истраживања САНУ

Академик Владимир Кањух

*Председник Удружења за атеросклерозу Србије и
Председник Одбора за кардиоваскуларну патологију
Српске академије наука и уметности*

НАУЧНИ ОДБОР

Председник:	Академик Небојша М. Лалић
Чланови:	Академик Драган Мицић Проф. др Слободан Антић Проф. др Љиљана Бајовић Проф. др Теодора Бељић Живковић Проф. др Весна Бјеговић Проф. др Светозар Дамјановић Проф. др Драган Димић Прим. др Миодраг Ђорђевић Проф. др Александар Ђукић Проф. др Мирослава Змаклар Проф. др Драган Здравковић Проф. др Нада Костић Проф. др Радивој Коцић Проф. др Милена Митровић Проф. др Милица Пешић Прим. др Ивана Ракочевић Проф. др Силвија Сајић Проф. др Едита Стокић Проф. др Драган Тешић Проф. др Зоран Хајдуковић Проф. др Сандра Шипетић Грујичић
Секретари:	Проф. др Катарина Лалић Проф. др Александра Јотић Проф. др Светлана Јелић

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Проф. др Светлана Вујовић
Проф. др Весна Димитријевић Срећковић
Проф. др Милош Жарковић
Проф. др Саша Живић
Проф. др Драган Катанић
Проф. др Александра Кендерешки
Проф. др Бранка Ковачев Завишић
Проф. др Ђуро Мацут
Проф. др Милица Медић Стојановска
Проф. др Марина Николић Ђуровић
Проф. др Будимка Новаковић

Проф. др Милан Петаков
Проф. др Срђан Поповић
Проф. др Георгина Пудар
Проф. др Јасмина Ћирић
Проф. др Мирјана Шумарац Думановић
Прим. др Драган Миљуш
Доц. др Биљана Белеслин
Доц. др Милена Велојић Голубовић
Доц. др Мирјана Докнић
Доц. др Тамара Драговић
Доц. др Виолета Младеновић
Доц. др Сандра Пекић
Доц. др Снежана Половина
Доц. др Саша Радековић
Доц. др Данијела Радојковић
Доц. др Драгана Томић-Наглић
ВМС Милена Јовановић

ЛОКАЛНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Председник: Академик Небојша М. Лалић

Секретари: Проф. др Катарина Лалић
Проф. др Александра Јотић

Чланови: Асист. др Љиљана Лукић
Асист. др Тања Миличић
Асист. др Наташа Рајковић
Асист. др Љиљана Поповић
Асист. др Марија Маћешкић
Др Сандра Сингх Лукач
Др Љубица Стошић
Др Јелена Станарчић Гајовић
Др Нина Крако Јаковљевић
Др Ива Расулић
Др Милица Стоиљковић
Наташа Огњановић, М.Sc.
Ивана Катић, М.Sc.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Место одржавања

Хотел Crowne Plaza
Владимира Поповића 10, 11070 Нови Београд
Телефон: 011 220 4115
www.crowneplaza.com

Регистрација

Радно време: Недеља, 19. новембар: 16.00-20.30
 Понедељак, 20. новембар: 07.30-19.00
 Уторак, 21. новембар: 07.30-20.00
 Среда, 22. новембар: 08.30-13.00

Котизација за учешће у целокупном раду Конгреса износи 12.000 дин.

Котизација за учешће у посебном програму „Медицинска сестра као део тима за дијабетес“ износи 3.000 дин.

Котизација обухвата званични беџ, конгресне материјале, приступ сесијама Конгреса, простеру за постерску презентацију и изложбу и приступ друштвеном програму.

Званични беџ

Званични беџ са именом учесника је неопходан за присуство свим седницама и другим активностима током Конгреса.

КМЕ бодови:

10. српски конгрес о шећерној болести је акредитован од стране Здравственог савета Србије (евиденциони број: Ц-1-167-17) са следећим бројем бодова за:

Предавање: 13 бодова
Усмена презентација: 11 бодова
Постер презентација: 9 бодова
Пасивно учешће: 8 бодова

Изложба

У току Конгреса биће одржана пратећа изложба у хотелу Crowne Plaza, у холу испред конгресних сала. Најпознатији произвођачи лекова, лабораторијске и друге медицинске опреме изложиће своје најновије производе.

Ручак

Ручак за све регистроване учеснике Конгреса ће бити сервиран у постерским салама хотела Crowne Plaza 20.11.2017. од 14.00-15.00 часова и 21.11.2017. од 14.00 до 15.00 часова.

Упутства за предаваче

Молимо да се сви предавачи стриктно придржавају временског распореда седница у оквиру Конгреса.

Оралне презентације трају 10 минута, укључујући и дискусију од 2 минута. У свакој од сала за излагање биће постављен ЛЦД пројектор за компјутерску презентацију. Све презентације морају бити предате особама задуженим са пројектовање у салама, најмање 30 минута пре почетка седнице.

За све додатне информације и услуге можете се директно обратити Секретаријату Конгреса.

Упутство за постерску презентацију

Постерске презентације су предвиђене у сали за постерску презентацију која ће бити видно означена у току Конгреса. Све постерске секције трају 1 сат и биће организована дискусија о постерима које ће водити модератори у свакој од постерских секција. Постери се излажу на постерским паноима. Број постера је уједно и број који је означен у Програму поред наслова рада, као и у Зборнику сажетакa и биће постављен на врху постерског паноа (није потребно на постеру означавати број постера).

Величина постера:

120 цм (висина) x 90 цм (ширина).

Материјал за постављање постера можете преузети на регистрационом пулту. Постери се могу постављати од 9 часова ујутро сваког дана предвиђеног за постерску презентацију. Постери који не буду уклоњени од стране аутора до 19 часова истог дана биће уклоњени од стране организатора и не могу се после тога преузимати.

Излагање постера је предвиђено у према следећем распореду:

Постерске дискусије 1 и 2

Понедељак, 20. новембар 2017. године, од 14.00 до 15.00 часова

Постерске дискусије 3 и 4

Уторак, 21. новембар 2017. године, од 14.00 до 15.00 часова.

ВАЖНЕ АДРЕСЕ

Председник Локалног организационог одбора Проф. др Небојша М. Лалић

Клиника за ендокринологију,
дијабетес и болести метаболизма
Клинички центар Србије
Др Суботића 13, 11000 Београд
Телефон: 011 36 39 781
Факс: 011 26 85 393
e-mail: nebojsa.m.lalic@gmail.com

Извршни организатор

Радмила Маричић

SMART TRAVEL PCO
Његошева 72 а, 11000 Београд
Телефони: + 381 11 770 21 84, 770 25 22
Факс: + 381 11 244 75 24
e-mail: smarttravelpco4@smarttravelpco4.rs
www.smarttravelpco4.rs

10. српски конгрес о шећерној болести

Преглед програма

Недеља, 19.11.2017.				
Време	Сала 1	Сала 2	Сала 3	Сала 4
18.00-19.00	Свечано отварање			
19.00-20.30	Симпозијум 1 Настанак дијабетеса и компликација: метаболичко окружење или генетика?			
20.30	Коктел добродошлице			

Понедељак, 20.11.2017.

Време	Сала 1	Сала 2	Сала 3	Сала 4
08.00-09.30	Симпозијум 2 Метаболички поремећаји који утичу на развој дијабетеса: могућности превенције	Симпозијум 3 Савремена терапија типа 2 дијабетеса: посебни аспекти	Симпозијум 4 Срце, бубрег и дијабетес	
09.30-10.00	Пауза			
10.00-11.00	Пауза/Спонзорисани симпозијум			
11.00-12.00	Симпозијум 5 Савремена инсулинска терапија и мониторинг: новине и изазови	Симпозијум 6 Дијабетесна неуропатија и последице	Симпозијум 7 Метформин – 60 година (I)	10.00-16.30 Посебан програм Медицинска сестра као део тима за дијабетес
12.00-13.00	Пауза/ Спонзорисани симпозијум			
13.00-14.00	Пауза/ Спонзорисани симпозијум			
14.00-15.00	Ручак/ Постерска дискусија 1, 2	Meet the expert during lunch		
15.00-16.00	Пауза/ Спонзорисани симпозијуми			
16.00-17.00	Пауза/ Спонзорисани симпозијум			
17.00-18.00	Симпозијум 8 Метформин – 60 година (II)	Симпозијум 9 Метаболички изазови у дијабетесу	Симпозијум 10 Оралне презентације 1	
18.00-19.00	Пауза/ Спонзорисани симпозијум			

Уторак, 21.11.2017.

Време	Сала 1	Сала 2	Сала 3	Сала 4
08.00-09.30	Симпозијум 11 Дијабетес и гојазност Заједнички симпозијум са Српским удружењем за проучавање гојазности	Симпозијум 12 КВ фактори ризика и мо- гућности моду- лације	Симпозијум 13 Кардиоваску- ларни систем и дијабетес Заједнички симпозијум са Удружењем за атеросклерозу	
09.30-10.00	Пауза			
10.00-11.00	Пауза/Спонзо- рисани симпо- зијум			
11.00-12.00	Симпозијум 14 Хомеостаза глукозе и ме- ханизми поре- мећаја	Симпозијум 15 ГИТ, инкретини и витамини: нови играчи у лечењу дијабе- теса	Симпозијум 16 Детерминан- те развоја од предијабетеса до дијабетеса: мултиоргански ефекти	10.00-16.30 Посебан про- грам Живети са дија- бетесом
12.00-13.00	Пауза/Спонзо- рисани симпо- зијум			
13.00-14.00	Пауза/Спонзо- рисани симпо- зијум			
14.00-15.00	Ручак/Постер- ска дискусија 3,4			
15.00-16.00	Пауза/Спонзо- рисани симпо- зијум			
16.00-16.30	Пауза			
16.30-18.30	Симпозијум 17 Крвни судови у дијабетесу: могућности терапијске интервенције	Симпозијум 18 Дијабетес и нервни систем	Симпозијум 19 Трудноћа и дијабетес	Симпозијум 20 Оралне пре- зентације 2

Среда, 22.11.2017.

Време	Сала 1	Сала 2	Сала 3	Сала 4
09.00-10.45	Симпозијум 21 Ендокринологија и дијабетологија: заједнички изазови	Симпозијум 22 Дијабетес у деце и адолесцената		
10.45-11.00	Пауза			
11.00-12.30	Симпозијум 23 Дијабетес и јавно здравље	Симпозијум 24 Оралне презентације 3		
12.30	Завршна реч			

ПРОГРАМ

- 18.00–19.00 **Отварање**
- 19.00–21.00 **СИМПОЗИЈУМ 1**
Настанак дијабетеса и компликација:
метаболичко окружење или генетика?
Председништво: Н.М. Лалић, М. Змаклар
- 19.00 **Glucose variability: the role in the development of diabetes and complications**
A. Ceriello (Milan, Italy)
- 19.30 **Improvement of diabetes screening with genetic tests**
R. Gabriel (Madrid, Spain)
- 20.00 **Diabetic nephropathy - a clash between environment and genes**
P. Groop (Helsinki, Finland)
- 20.30 **Коктел добродошлице**

СИМПОЗИЈУМ 2**Метаболички поремећаји који утичу на развој дијабетеса: могућности превенције**

*Председништво: A. Gastadelli (Pisa, Italy),
I. Migdalīs (Athens, Greece)*

ПОН

20.

НОВ

08.00 **Organokines as biomarkers from people at risk to diabetic patients**
Z. Kamenov (Sofia, Bulgaria)

08.20 **Insulin resistance and reduced metabolic flexibility: cause or consequence of NAFLD?**
A. Gastadelli (Pisa, Italy)

08.40 **Prevention of type 2 diabetes mellitus**
I. Migdalīs (Athens, Greece)

09.00 **The role of biomarkers in the prediction of diabetes and complications**
D. Rahelić (Zagreb, Croatia)

09.20 **Дискусија**

09.30-10.00 *Пауза*

10.00-11.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

СИМПОЗИЈУМ 3**Савремена терапија типа 2 дијабетеса:
посебни аспекти**

*Председништво: Т. Milenković (Skopje, Republic of Macedonia),
Р. Коцић*

- 8.00 **Education - an important method in diabetes treatment**
Т. Milenković (Skopje, Republic of Macedonia)
- 8.20 **DPP4 инхибитори:
више од антидијабетогеног ефекта**
Р. Коцић
- 8.40 **Инсулинска терапија у типу 2 дијабетеса:
иницијација и интензивирање**
М. Пешић
- 9.00 **Утицај савремене терапије тип 2 дијабетеса на
дисфункционално масно ткиво**
Д. Томић Наїлић
- 09.20 **Дискусија**
- 09.30–10.00 *Пауза*
- 10.00–11.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

ПОН
20.
НОВ

СИМПОЗИЈУМ 4**Срце, бубрег и дијабетес***Председништво: М. Недељковић, С. Анђић*

ПОН 8.00

20.

НОВ

Коронарна срчана обољења као водећи ризик у хипертензији и код дијабетеса*Д. Ловић*

8.20

Транскатетерска перкутана замена аортног записка: од (хируршки) иноперабилних до нискоризичних пацијената*М. Недељковић*

8.40

Дијабетес и кардиоваскуларне болести: од гликемијске контроле до кардиоваскуларних исхода*С. Појовић-Пејчић (Бања Лука, Република Српска, БиХ)*

9.00

Ренални исходи и терапија типа 2 дијабетеса
С. Анђић

9.20

Дискусија

9.30-10.00

Пауза

10.00-11.00

Пауза / Спонзорисани симпозијум

СИМПОЗИЈУМ 5**Савремена инсулинска терапија и мониторинг:
новине и изазови***Председништво: Т. Tankova (Sofia, Bulgaria), А. Ђукић*

- 11.00 **Challenges in first injectable therapy in type 2 diabetes**
A. Janež (Ljubljana, Slovenia)
- 11.20 **The use of artificial pancreas in the routine diabetes management**
T. Battelino (Ljubljana, Slovenia)
- 11.40 **The role of SMBG in 2017: are there any changes?**
T. Tankova (Sofia, Bulgaria)
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 **Meet the expert during lunch**
Председништво: Н.М. Лалић
- How should type 2 diabetes treatment algorithms look like in 2018?**
L. Czupryniak (Warsaw, Poland)
- 14.00-15.00 *Ручак / Послерске дискусије 1 и 2*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-17.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

ПОН

20.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 6**Дијабетесна неуропатија и последице***Председништво: К. Schara (Ljubljana, Slovenia), Е. Сџокић*ПОН
20.
НОВ

- 11.00 **Diabetic Autonomic Neuropathy and Cardiac Function**
T. Didangelos (Thessaloniki, Greece)
- 11.20 **Дијабетесно стопало: клиничке консеквенце**
Д. Тешућ
- 11.40 **Diabetic foot syndrome: the role of a surgeon**
K. Schara (Ljubljana, Slovenia)
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 *Ручак / Послџерске дискусије 1 и 2*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-17.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

СИМПОЗИЈУМ 7**Метформин – 60 година (I)***Прегледни штиво: S. Kokić (Split, Croatia), K. Лалић*

- 11.00 **Metformin – a new antiageing medicine**
S. Kokić (Split, Croatia)
- 11.20 **Кардиоваскуларни ефекти метформина**
K. Лалић
- 11.40 **Метформин и трудноћа**
A. Јошић
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 *Ручак / Послерске дискусије 1 и 2*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-17.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

ПОН

20.

НОВ

ПОСТЕРСКА ДИСКУСИЈА 1*Модератор: М. Велојућ Голубовић, С. Половина*ПОН
20.

НОВ

- 1. Постизање индивидуализованих циљних вредности гликемије наше без ноћних хипогликемија са инсулином деглудек/аспарт (IDegAsp) два пута дневно у односу на BIAsp 30: мета анализа**
C. Sortli, G. Fulcher, R. Mehta, S. Lindberg, L. Bardtrum, S. Bain, N. Rajković
- 2. Преласком на инсулин деглудек побољшава се контрола гликемије код пацијената са типом 2 дијабетеса у условима стварног живота**
B. Schultes, N. Tentolouris, ST. Knudsen, A. Lapolla, M. Eidenmuelle, R. Prager, T. Phan, M. Wolde, T. Siegmund, S. Radenković
- 3. Постигнута је израженија рана постпрандијална супресија ендогене продукције глукозе са брзоделујућим инсулином аспарт у поређењу са инсулином аспарт**
TR. Pieber, A. Basu, AK. Hansen, S. Sach-Friedl, K. Margrete, D. Thomsen, R. Basu, H. Haahr, Lj. Lukić
- 4. Инсулин деглудек (IDeg) показује константно смањивање ризика у односу на инсулин glargine 100U (IGlar) у клиничким студијама SWITCH 1 и 2 без обзира на дефиницију хипогликемије**
C. Wysham, J. Gumprecht, W. Lane, L. Nørgård Troelsen, D. Tutkunkardas, S. Heller, T. Miličić
- 5. Преласком на инсулин деглудек смањује се ризик од појаве хипогликемије код пацијената са типом 1 дијабетеса у условим стварног живота**
T. Siegmund, N. Tentolouris, TS. Knudsen, A. Lapolla, M. Eidenmueller, R. Prager, T. Miphan, ML. Wolden, B. Schultes, D. Tomić-Naglić
- 6. Утицај II-6 и hs-CRP на пролазну промену инсулинске сензитивности код болесника после лапараскопске холецистектомије или отворене операције киле**
Д. Мицић, С. Половина, Б. Олуић, П. Савић, В. Ђукић, Н. Лалић

ПОСТЕРСКА ДИСКУСИЈА 2*Модератор: В. Младеновић, Б. Негељковић Белеслин*

- 7. Здравствена писменост и шећерна болест међу корисницима услуга примарне здравствене заштите на територији општине Савски венац града Београда**
С. Мрђа, А. Милосављевић, С. Калабић
- 8. Савремени терапијски приступ- моћно оружје у лечењу дијабетеса тип 2**
М. Владисављевић
- 9. Поређење нивоа серумских липида гојазних особа са и без дијабетеса**
Д. Миљковић, С. Тодоровић
- 10. Учесталост дијабетеса тип 2 у особа са различитим категоријама гојазности**
Д. Миљковић, С. Тодоровић
- 11. Имураном индукован акутни панкреатитис, дијабетесна кетоацидоза и новооткривена хипертиреоза**
М. Ђорђевић, Д. Појковић, Р. Симојановић, Ј. Бојдановић, Р. Ђомлија
- 12. Утицај врсте инсулинске терапије на квалитет живота код пацијената са типом 2 дијабетес мелитуса**
М. Николић-Ђуровић, З. Јемуовић, С. Пекић, Д. Миљић, М. Симојановић, О. Васовић, Г. Крљанац, М. Пеџаков

СИМПОЗИЈУМ 8**Метформин – 60 година (II)***Председништво: Н.М. Лалић, А. Кендерешки*

ПОН 17.00

**Улога фармакогенетике у лечењу
дијабетес мелитуса: фокус на метформину***С. Сџанковић*

НОВ 17.20

**Метформин у дијабетесу, али и преддијабетесу:
нове перспективе***Н.М. Лалић*

17.40

Метформин и гојазност*А. Кендерешки*

18.00

Дискусија

18.00-19.00

Пауза / Спонзорисани симпозијум

СИМПОЗИЈУМ 9**Метаболички изазови у дијабетесу***Председништво: Т. Бељић Живковић, Д. Димић*

- 17.00 **Д витамин, инсулинска резистенција и тип 2 шећерне болести**
Е. Сиокић
- 17.20 **Остеопороза и дијабетес**
Т. Бељић Живковић
- 17.40 **Хипотиреоза и дијабетес**
Д. Димић
- 18.00 **Дискусија**
- 18.00-19.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

ПОН

20.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 10**Оралне презентације 1***Председништво: Н. Рајковић, С. Рагеновић***ПОН**
20.
НОВ

- 17.00 **Кутана липоидоза (*Xanthoma eruptivum*) – приказ случаја**
М. Вуксановић, Т. Бељић Живковић, М. Марјановић Пејковић, А. Николић, Б. Арсеновић
- 17.10 **Компарација промена телесне масе, кардиоваскуларних и метаболичких биомаркера у два модела стрептозотоцином изазиваног *diabetes mellitus*-а код пацова мушког пола соја *Wistar***
С. Мушавџин, Ј. Јаковљевић Узелац, Ј. Десиловић, С. Сџанковић, М. Лабудовић Боровић, К. Гојчевић, Д. Ђурић
- 17.20 **Међусобни однос (P) гликопротеина и хроничних компликација дијабетеса тип 2 у испитиваним групама**
С. Пајовић, С. Лазић, М. Шиић, С. Јовановић, М. Анђић, В. Ничковић
- 17.30 **Утицај примене SGLT-2 инхибитора на промене величине и дистрибуције масне масе код пацијенткиње оболеле од типа 2 шећерне болести**
Д. Бенц, Ј. Новаковић-Паро, Б. Вуковић, Д. Томић, Ђ. Појовић, Т. Ичин, И. Бајкин, С. Пејаковић, Ј. Продановић, С. Сланкаменац, Е. Сџокић
- 17.40 **Индиректни показатељи нивоа инсулинске резистенције и кардиометаболички ризик у гојазности**
Ђ.С. Појовић, М. Мићровић, Д.С. Тешић, Д. Томић-Наилић, Р. Пејун, Т. Ичин, Д. Томић, Б. Вуковић, А. Лазаревић, М. Томић, Е. Сџокић

- 17.50 **Триглицериди/HDL-холестерол као значајнији предиктор атеросклерозе у односу на LDL-холестерол код пацијената са типом 2 дијабетеса и висцералном гојазношћу**
К. Одановић, К. Лалић, Д. Ружичић
- 18.00 **Ефекти тромесечног интензивиралиог приступа у терапији и едукацији пацијената са типом 2 дијабетеса приликом увођења инсулинске терапије на нивоу примарне здравствене заштите**
Ј. Бајић, И. Будошан, Б. Жеравица, С. Илић, Н. Ковачевић, О. Јукић-Неајиница, В. Бојаји

ПОН

20.

НОВ

ПОСЕБАН ПРОГРАМ**Медицинска сестра као део тима за дијабетес***Председништво: АМ. Felton (London, UK), М. Јовановић*

ПОН
20.
НОВ

- 10.00 **Уводна реч/добродошлица**
- 10.30 **The Diabetes Specialist Nurse: An Evolving Role in 21st Century**
АМ. Felton (London, UK)
- 11.00 **Prospective study to assess the impact of education on glycemic control in patients with type 2 diabetes starting basal insulin analog treatment in Serbia and Montenegro**
С. Рагенковић
- 11.30 **Добра комуникација сестра пацијент – „Шта то беше“**
В. Николић
- 11.50 **Телемедицина у дијабетологији**
С. Томић
- 12.10 **Мотивација пацијената за едукацију и добру контролу дијабетес мелитуса**
Г. Јовановић
- 12.30 **Израчунај и поједи**
Д. Филиповић
- 12.50 **Приступ едукацији о режиму исхране пацијената на интензивираој инсулинској терапији**
М. Лазић
- 13.10 **Превенција гојазности и дијабетеса типа 2**
М. Јовановић

13.30-14.00 **Дискусија**

14.00-15.00 *Ручак / Посиџерске дискусије*

ПОН

20.

НОВ

ПОСЕБАН ПРОГРАМ**Медицинска сестра као део тима за дијабетес****Постерска дискусија 1***Модератор: М. Брзица, С. Јовановић***ПОН
20.
НОВ**

- 1. 2h OGTT тест - у циљу дијагностиковања diabetes mellitus-а типа 2**
М. Ел Аїха, Б. Дебељачки
- 2. Значај медицинске сестре у терапији diabetes mellitus-а типа 2**
З. Јевїновић, Ј. Прокић
- 3. Улога медицинске сестре у терапији и превенцији дијабетесног стопала**
Ј. Прокић, М. Ел Аїха
- 4. Сестринске интервенције у превенцији шећерне болести код деце**
Ј. Раїковић
- 5. Превенција компликација код оболелих од дијабетес мелитуса**
Б. Дебељачки, З. Јевїновић
- 6. Значај едукације у лечењу оболелих од Diabetes mellitus-а**
Н. Дурковић
- 7. Сестринске интервенције у кетоацидози**
М. Шобої

ПОСЕБАН ПРОГРАМ**Медицинска сестра као део тима за дијабетес****Оралне презентације***Председништво: Р. Филиповић, В. Сремац*

- 15.00 **Здравствена нега и здравственоваспитни рад са пацијентима оболелим од шећерне болести**
Б. Гоцић
- 15.10 **Roux-En-Y Gastric Bypass – приказ случаја**
Н. Стојановић
- 15.20 **Физичка активност и дијабетес**
И. Канџар, Ј. Јакшић
- 15.30 **Гликорегулација код пацијената са МЕН-1 синдромом**
Д. Андрић
- 15.40 **Унапређење квалитета дијабетолошке здравствене заштите применом менаџмента тоталним квалитетом**
Д. Ђоковић Исаиловић
- 15.50 **Хипогликемија у дијабетесу**
К. Кулић
- 16.00 **Хигијенско-дијететски режим исхране код оболелих од Diabetes mellitus-a**
Д. Терзић, И. Канџар
- 16.10 **Завршна реч**

СИМПОЗИЈУМ 11**Дијабетес и гојазност****Заједнички симпозијум са Српским удружењем за проучавање гојазности***Председништво: Д. Мицић, М. Шумарац-Думановић*

08.00

**Медикаментозно лечење гојазности
у типу 2 дијабетеса***Д. Мицић*

08.20

**Метаболичка хирургија у лечењу гојазности
у дијабетесу- хируршки аспект***М. Бјеловић*

08.40

**Метаболичка хирургија у лечењу гојазности
у дијабетесу- ендокрини аспект***С. Половина*

09.00

Дијабетес и PCOS*М. Шумарац-Думановић*

09.20

Дискусија

09.30-10.00

Пауза

10.00-11.00

*Пауза / Спонзорисани симпозијум*УТО
21.
НОВ

СИМПОЗИЈУМ 12**КВ фактори ризика и могућности модулације***Прегседништво: D. Mikhailidis (London, UK), К. Лалић*

- 08.00 **LDL-h у дијабетесу: значај редукције и нове могућности**
К. Лалић
- 08.20 **Postprandial lipidemia and cardiovascular risk**
D. Mikhailidis (London, UK)
- 08.40 **Treating CVD risk in T2DM patients**
N. Katsiki (Thessaloniki, Greece)
- 09.00 **Како побољшати контролу фактора ризика КВБ код особа са ДМ тип 2?**
Д. Вулић (Бања Лука, Република Српска, БиХ)
- 09.20 **Дискусија**
- 09.30-10.00 *Пауза*
- 10.00-11.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

УТО

21.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 13**Кардиоваскуларни систем и дијабетес****Заједнички симпозијум са Удружењем за атеросклерозу***Председништво: В. Кањух, П. Сеферовић*

- 08.00 **Хистопатолошке промене крвних судова у типу 2 дијабетеса**
В. Кањух
- УТО 08.20 **Процена клиничког ризика код болесника са индикацијом за ревакуларизацију миокарда**
Г. Сиванковић
- НОВ 08.40 **Терапија хипергликемије и кардиоваскуларни исходи: докази и перспективе**
П. Сеферовић
- 09.00 **Каротидна болест у дијабетесу и дијабетес у каротидној болести**
Ђ. Радак
- 09.20 **Дискусија**
- 09.30-10.00 *Пауза*
- 10.00-11.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*

СИМПОЗИЈУМ 14**Хомеостаза глукозе и механизми поремећаја**

*Прегседништво: М. Roden (Dusseldorf, Germany),
Н.М. Лалић*

- 11.00 **The brain and the belly: how central insulin affects metabolism in humans**
М. Roden (Dusseldorf, Germany)
- 11.20 **Инсулинска резистенција у типу 2 дијабетеса: утицај на развој коморбидитета**
Н.М. Лалић
- 11.40 **Prevention of Severe Hypoglycemia**
А. Mitrakou (Athens, Greece)
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 *Ручак / Послерске дискусије 3 и 4*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-16.30 *Пауза*

СИМПОЗИЈУМ 15**ГИТ, инкретини и витамини:****нови играчи у лечењу дијабетеса**

Председништво: С. Јелић, С. Каварић (Подгорица, Црна Гора)

- 11.00 **Targeting the Gastrointestinal Tract to Treat Diabetes**
M. Haluzik (Prague, Czech Republic)
- 11.20 **CV effects of incretins – from physiology to clinical outcomes in type 2 DM**
L. Duvnjak (Zagreb, Croatia)
- 11.40 **Витамин Д у лијечењу дијабетеса тип 2 (ДМ тип 2)**
С. Каварић (Подгорица, Црна Гора)
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 *Ручак / Посиљерске дискусије 3 и 4*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-16.30 *Пауза*

УТО

21.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 16**Детерминанте развоја од предиабетеса до дијабетеса: мултиоргански ефекти***Председништво: Z. Velija Ašimi (Sarajevo, Bosnia and Herzegovina), A. Ђукић*

- 11.00 **Повезаност инзулинске резистенције и фенотипа предиабетеса**
Z. Velija Ašimi (Sarajevo, Bosnia and Herzegovina)
- 11.20 **siMS скор - метод за квантификацију метаболичког синдрома – потврђује придружене факторе метаболичког синдрома**
B. Димићријевић Срећковић
- 11.40 **Бубрег и хомеостаза гликозе: физиолошки и патофизиолошки аспекти**
A. Ђукић
- 12.00 **Дискусија**
- 12.00-13.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 13.00-14.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 14.00-15.00 *Ручак / Посиљерске дискусије 3 и 4*
- 15.00-16.00 *Пауза / Спонзорисани симпозијум*
- 16.00-16.30 *Пауза*

ПОСТЕРСКА ДИСКУСИЈА 3*Модератор: Д. Томић Најић, Т. Миличић*

- 13. Ниво гликемије и атерогених индекса у гојазних особа**
Д. Миљковић, С. Тодоровић
- 14. Одлука о примени АСЕ инхибитора према маркерима бубрежне слабости у особа са дијабетесом тип 2**
А. Николић, Т. Бељић Живковић
- 15. Утицај метформина на ниво триглицерида код пацијената са преддијабетесом**
Е. Музуровић, Н. Јоксимовић, О. Бошковић, С. Вујошевић
- 16. Коронарна артеријска калцификација у преддијабетесу- прелиминарни резултати**
М. Марјановић Пејковић, И. Шашић, М. Вуксановић, Т. Бељић Живковић
- 17. Значај континуираног глукозног мониторинга (CGM-a) у праћењу гликорегулације код, трудница са типом 1 шећерне болести-наша искуства**
С. Пејаковић, А. Миланков, Т. Ичин, Ђ. Појовић, Д. Бенц, М. Томић, М. Медић-Свијаноска, Д. Тешић, М. Мишровић, Е. Свиокић
- 18. Анализа стања глукозне толеранције, нивоа инсулинске резистенције и атерогених параметара у пацијената са коронарном болешћу**
В. Солдаи-Свијанковић, С. Појовић-Пејичић, Г. Малешевић, Б. Царић, А. Грбић
- 19. Абсцес скапуларне регије и дијабетесна кетоацидоза – прва манифестација ДМ**
М. Ђорђевић, Д. Појовић, Р. Свијановић, Ј. Бојдановић, Р. Ђомлија

ПОСТЕРСКА ДИСКУСИЈА 4*Модератор: С. Пекић, Љ. Лукић*

- 20. Карактеризација модела инсулинске резистенције на ћелијској линији C2C12**
К. Павловић, Н. Крако Јаковљевић, А. Исаковић, М. Јовановић, И. Марковић, Н.М. Лалић
- 21. Liver function biomarkers (ALT, GGT and total bilirubin) are not independently associated with Framingham risk score in female population**
А. Klisić, V. Stanišić, B. Stanković, P. Stanković, M. Jovanović, N. Kavarić, A. Ninić
- 22. Индивидуални приступ у терапији дијабетеса тип 2**
М. Владисављевић
- 23. Процјена нивоа знања и свјесности о болести код пацијената са дијабетесом**
Р. Сџаравало
- 24. Карактеристике степена инсулинске резистенције, нивоа лептина, величине масне масе код болесника са субклиничким хипотиреоидизмом**
М. Мулић, Ф. Шкријељ, М. Мулић, С. Муминовић, Б. Мулић
- 25. Хиперхомоцистеинемича као предиктор кардиоваскуларног морбидитета**
Б. Вукашиновић, Б. Чалуковић
- 26. Најчешћи узроци и симптоми Diabetes mellitusa tip 1 код деце у периоду од 2000. године до 2015. године**
Б. Сџајић

УТО

21.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 17**Крвни судови у дијабетесу:
могућности терапијске интервенције**

*Председништво: S. Karadeniz (Istanbul, Turkey),
Л. Давидовић*

- 16.30 **Anti-VEGF therapy in diabetic eye disease**
S. Karadeniz (Istambul, Turkey)
- 16.50 **Vascular involvement in diabetes mellitus**
C. Serafinceanu (Bucharest, Romania)
- 17.10 **Функционална испитивања коронарне резерве
у дијабетесу**
Б. Белеслин
- 17.30 **Актуелни погледи на аортну дисекцију тип Б**
Л. Давидовић
- 17.50 **Дискусија**

УТО
21.
НОВ

СИМПОЗИЈУМ 18**Дијабетес и нервни систем***Председништво: Е. Стефанова, М. Николић Ђуровић*

- 16.30 **Биомаркери у неуродегенерацији**
Е. Стефанова
- 16.50 **Инсулин и унутарћелијски пренос
сигнала – од обрасца настанка резистенције до
могуће неуропротекције**
И. Марковић
- 17.10 **Болна дијабетесна неуропатија и
могућности њеног лечења**
Д. Лаврнић
- 17.30 **Да ли DPP4 инхибитори имају утицај на мозак**
М. Николић Ђуровић
- 17.50 **Дијабетес и поремећаји личности**
Н. Косић
- 18.10 Дискусија

СИМПОЗИЈУМ 19**Трудноћа и дијабетес***Председништво: Ђ. Мацуић, А. Јоџић*

- 16.30 **Фактори за настанак гестацијског дијабетеса**
Ђ. Мацуић
- 16.50 **Терапија дијабетеса у трудноћи**
А. Јоџић
- 17.10 **Фетално програмирање и спречавање болести
адултног доба у стањима дијабетеса**
М. Гојнић Дујалић
- 17.30 **Метаболички синдром и ендометријални канцер**
А. Сџефановић
- 17.50 **Дијабетесна нефропатија у трудноћи**
М. Миџровић
- 18.10 **Дискусија**

СРЕ

22.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 20**Оралне презентације 2***Председништво: С. Јелић, М. Докић*

- 16.30 **Утицај гојазности на повезаност постпрандијалних промена адипонектина са инсулинском резистенцијом код пацијената са типом 2 дијабетеса**
Н. Рајковић, К. Лалић, Н.М. Лалић, Љ. Лукић, А. Јојић, Т. Миличић, С. Синић Лукач, Љ. Сивошић, Љ. Појовић, И. Расулић
- 16.40 **Гојазност посредством проинфламаторних цитокина повећава степен инсулинске резистенције код пацијената са типом 2 дијабетеса**
Љ. Лукић, Н.М. Лалић, А. Јојић, Т. Миличић, К. Лалић, Н. Рајковић, М. Маћешић, Ј. Сиванарчић Гајовић, Н. Крако Јаковљевић, М. Сивољковић
- 16.50 **Анализа повезаности гојазности и Lp(a) са периферном артеријском болешћу у типу 2 дијабетеса: петогодишње праћење**
Љ. Појовић, К. Лалић, Н. Рајковић, С. Синић Лукач, Љ. Сивошић, И. Расулић
- 17.00 **Први рођаци пацијената са типом 1 дијабетеса: анализа имунолошких и метаболичких параметара асоцираних са ризиком за испољавање и током болести**
Т. Миличић, А. Јојић, И. Марковић, Љ. Лукић, К. Лалић, Н. Рајковић, М. Маћешић, Ј. Сиванарчић Гајовић, Н. Крако Јаковљевић, М. Сивољковић, Н.М. Лалић
- 17.10 **Инсулинска резистенција, секреција и когнитивна дисфункција: дијабетес мозга?**
М. Маћешић, Н.М. Лалић, В.С. Косић, А. Јојић, Е. Сиванарчић, К. Лалић, Т. Миличић, Љ. Лукић, Ј. Сиванарчић Гајовић, Н. Крако Јаковљевић, М. Сивољковић

- 17.20 **Промене HDL-*h* и односа Tg/HDL, али не и LDL-*h* корелирају са интензитетом коронарне артеријске болести у типу 2 дијабетеса**
С. Синић Лукач, Н. Рајковић, Љ. Појовић, Љ. Сџошић, И. Расулић, Д. Милашиновић, К. Лалић
- 17.30 **Анализа повезаности инсулинске резистенције, адипоцитокина и маркера инфламације у болесника са типом 2 дијабетеса и депресијом**
Ј. Сџанарчић Гајовић, А. Јоџић, Д. Лечић Тошевски, Љ. Лукић, Т. Миличић, К. Лалић, О. Вуковић, М. Маћешаић, Н. Јовановић, Н. Крако Јаковљевић, М. Сџоилковић, Н.М. Лалић
- 17.40 **Хипертриглицеридемијски струк и поремећај метаболизма липида: разлике између пацијената са типом 2 дијабетеса и недијабетичара**
И. Расулић, Н. Рајковић, Љ. Појовић, С. Синић Лукач, Љ. Сџошић, К. Лалић
- 17.50 **Параметри липидног профила у трудноћа компликованих гестацијским дијабетесом и гестацијском хипертензијом**
М. Сџоилковић, А. Јоџић, Т. Миличић, Љ. Лукић, М. Маћешаић, Ј. Сџанарчић Гајовић, Н.М. Лалић

СРЕ

22.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 21**Ендокринологија и дијабетологија: заједнички изазови***Председништво: С. Дамјановић, М. Пеџаков*

- 09.00 **Централна контрола апетита**
С. Дамјановић
- 09.20 **FGF21-метаболичке улоге**
М. Пеџаков
- 09.40 **Карцином штитасте жлезде, дијабетес и гојазност**
М. Жарковић
- 10.00 **Комплексни међусобни утицаји између шећерне болести и обољења панкреаса**
С. Јелић
- 10.20 **Еректилна дисфункција у дијабетесу**
С. Појовић
- 10.40 **Дискусија**
- 10.45–11.00 *Пауза*

СРЕ

22.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 22**Дијабетес у деце и адолесцената***Председништво: С. Живић, С. Сајић*

- 09.00 **Биометеорологија у дијабетологији**
Д. Каџанић
- 9.15 **Дијабетес малог детета, стални изазов**
С. Сајић
- 09.30 **Кетоацидоза при постављању дијагнозе дијабетеса мелитуса типа 1 код деце: 10 година искуства терцијерног центра у Србији (2007-2016)**
С. Тодоровић и сар.
- 09.45 **SWEET студија у Србији - резултати Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије „др Вукан Чупић”**
Р. Вуковић и сар.
- 10.00 **Повезаност микроалбуминурије са тубулским биомаркером и факторима ризика за дијабетесну нефропатију код адолесцената с типом 1 дијабетеса**
М. Јешић и сар
- 10.15 **Утицај терапије метформином на квалитет метаболичке контроле деце и младих оболелих од дијабетеса**
С. Живић и сар.
- 10.30 **Дискусија**
- 10.45–11.00 *Пауза*

СРЕ

22.

НОВ

СИМПОЗИЈУМ 23

Дијабетес и јавно здравље

Председништво: В. Бјеџовић, С. Шийеџић Грујичић

- 11.00 **Здравствена писменост у дијабетесу**
В. Бјеџовић
- 11.20 **Оптерећеност популације Србије дијабетесом**
С. Шийеџић Грујичић
- 11.40 **Од резолуције УН до Берлинске декларације:
дијабетолошка заштита у Србији**
Н.М. Лалић
- 12.00 **Дискусија**
- 12.30 **Завршна реч**

СИМПОЗИЈУМ 24**Оралне презентације 3**

Председништво: Т. Бељић Живковић, Ј. Ђурић

- 11.00 **Exocrine Pancreatic Insufficiency in Diabetic Patients**
В. Радовановић-Динић, С. Тешић-Рајковић
- 11.10 **Дислипидемија и инсулинска резистенција као кардиоваскуларни фактори ризика код одраслих пацијената са недостатком хормона раста стеченим у детињству и адолесценцији**
С. Пекић, Д. Миљић, М. Докнић, М. Симојановић, З. Јемуовић, М. Мегвић Симојаноска, М. Николић Ђуровић, М. Пењаков
- 11.20 **Шећерна болест код пацијената са акромегалијом - изазови и решења**
М. Докнић, С. Пекић, Д. Миљић, М. Симојановић, М. Пењаков
- 11.30 **Утицај VcII полиморфизма гена за глукокортикоидни рецептор на телесни састав и метаболички синдром код жена са адреналним инциденталомом**
С. Оињановић, Ј. Анђић, Ђ. Мацуи, В. Елезовић Ковачевић, Т. Исаиловић, Д. Илић, И. Божић Анђић, Т. Бојавац, Б. Појовић, М. Пењаков, С. Дамјановић
- 11.40 **Ефекат шестомесечног лечења метформином на метаболичке карактеристике жена са синдромом полицистичних јајника**
И. Божић Анђић, Д. Илић, Т. Бојавац, Б. Појовић, Т. Исаиловић, В. Елезовић, С. Оињановић, Ј. Бјекић Мацуи, Ђ. Мацуи
- 11.50 **Оптерећење симптомима болесника дијабетесом лечених хроничним хемодијализама**
Ј. Трбојевић-Спанковић, Н. Косић

- 12.00 **Корелација лептинемије, антропометријских показатеља и метаболичких параметара са кардиометаболичким ризиком код гојазних особа**
С. Сланкаменац, Р. Пејин, Ј. Продановић, С. Пејаковић, А. Миланков, М. Томић, Е. Сџокић
- 12.10 **Утицај метформина на ниво гликозилираног хемоглобин у предиабетесу, у зависности од мјера хигијенско дијететског режима**
Е. Музуровић, С. Вујошевић, О. Бошковић, Н. Јоксимовић
- 12.20 **Испитивање субћелијских механизма у in vitro моделима инсулинске резистенције на ћелијама јетре и скелетног мишића**
Н. Крако Јаковљевић, Н.М. Лалић, А. Јоџић, Љ. Лукић, Т. Миличић, М.Маћешић, Ј.Сџанарчић Гајовић, М. Јовановић, И. Марковић, Т. Марџиновић, Д. Ћирић, Т. Кравић-Сџевовић, В. Бумбаширевић
- 12.30 **Завршна реч**